

rozvojových aktivitách (Cavallo, Horlings, Zago).

Chráněným označením se věnovala jedna z nejzastoupenějších skupin. Představeny byly výsledky výzkumů zaměřujících se na označení původu produktů, jejich ekonomickým a sociálním přínosům. Diskutovány však byly i meze a limity takovýchto aktivit, institucionální, byrokratické a praktické komplikace. V představených příspěvcích se objevovala metodologie kvalitativní i kvantitativní, mezi nejzastoupenější pak patřila metodologie případových studií (káva, sýry, specifické regiony). Představeno bylo značení jako podpora turistické ekonomiky (Ackerman), ale i rozdíly mezi specifickými formami značení (Corvo).

Osobně nejzajímavější však byla skupina se zaměřením na roli kultury a propagaci turistických venkovských aktivit. Mimo výsledky kvantitativně orientovaných výzkumů motivací turistů a proměn funkcí regionů byly diskutovány také proměny reprezentace venkova pro účely ekonomické diverzifikace. Například proměna zobrazování venkovských regionů (Figueiredo) v propagačních materiálech (od zobrazování venkova ve spojení se starými lidmi a tradicemi přes adrenalinové aktivity až po venkov jako prostor pro mladé) byla podnětná pro řešení vlastního grantového projektu.

Jelikož není možné postihnout na omezeném prostoru všechna další témata pracovních skupin, odkazují na <http://www.florenceesrs2013.com>, kde je možno nalézt abstrakty plenárních vystoupení i některých příspěvků. K výročnímu setkání vyšlo také speciální virtuální vydání *Sociologie Ruralis*, které mapuje historii kongresů ESRS. Odkaz na něj je dostupný taktéž na uvedených stránkách. Setkání v roce 2015 bude hostit skotské město Aberdeen.

Miloš Delín

Zygmunt Bauman – doctor honoris causa Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Profesor Zygmunt Bauman je pro řadu českých studentů, doktorandů a aspirantů již od počátku 60. let 20. století pojmem ze sféry sociologického nebe. Poznávali jsme tento svět sociologie v jedné z prvních knih, které usilovaly o systematický výklad vědní disciplíny – *Sociologie* (Orbis, 1966). Od počátku své vědecké a pedagogické kariéry jich profesor Bauman napsal více než 60 v Polsku, Izraeli, Anglii, 12 publikací bylo věnováno jeho osobě a dílu, 11 jeho prací vyšlo v českých a slovenských překladech. Nemluvě o desítkách odborných statí, studií a analýz, které se osobitě a nově vyjadřovaly ke světu tekuté modernity, světu postmoderní epochy. Je jen spravedlivým oceněním jeho dosavadního díla, že akademická obec Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, na návrh Vědecké rady Fakulty masmediální komunikace, jmenovala Zygmunta Baumana doktorem honoris causa. Tento čestný titul mu byl slavnostně předán na mezinárodní vědecké konferenci, kterou tradičně již více let pořádá FMK UCM, letos s názvem Marketing Identity, 5. listopadu 2013 na zámku ve Smolenicích.

Bylo pro nás dost velkým překvapením, když místo 88letého vetchého kmeta vystoupil se svým konferenčním příspěvkem na téma „Parents and children converging“ svěží, štíhlý, šedovlasý profesor s jiskrou v oku, s živým přednesem, zdůrazněným energickou gestikulací.

Děkanka FMK UCM, doc. PhDr. Dana Petranová, PhD., ve svém Laudatio cituje ze statě slovenského vysokoškolského pedagoga, diplomata a filmového kritika Ladislava Volka, který v časopise *Communication Today* (1/2013) vzpomínal na svého učitele sociologie na Krakovské univerzitě slovy: „Osemdesiatosem. Tofko rokov je na svete v plnej vitalite, nesmierne tvorivý a otvorený k novým výzvam. Život mu doprial osud moderného nomáda. Pred

2. svetovou vojnou s rodinou putoval pred fašizmom do Sovietskeho zväzu, ako vojak došiel až do Berlína, študoval vo Varšave a Varšavská univerzita sa stala aj jeho prvým a v Poľsku posledným pracoviskom. Ako vedúci Katedry všeobecnej sociológie na Varšavskej univerzite po hanebnom gomulkovskom pohone na Židov v roku 1968 spolu s mnohými inými bol donútený k emigrácii. Tel-Aviv, Haifa, a v roku 1971 pozvanie na univerzitu do Leedsu, ktorá sa stala jeho novým domovom. Odtiaľ podáva správy o súčasnosti v podobe kníh a rozhovorov, odtiaľ cestuje na kongresy, semináre, stretnutia, neraz aby prevzal významné ocenenia na svetových univerzitách, prijímajú ho najvyšší predstavitelia... Každoročne publikuje jednu či dve knihy, ktoré získavajú medzinárodný ohlas, sú prekladané do mnohých jazykov. Paradoxne, „vyhodenie“ z vlasti mu pomohlo stať sa svetovým. Pre nás, študentov sociológie na Jagellovskej univerzite v Krakove, bol svetový už vtedy, lebo bol našou študijnou literatúrou... Jeho putovanie k nám mu zostalo aj ako svetovému guru sociologických úvah o krutom svete XX. a XXI. storočia.“

Přínos prof. Baumana byl charakterizován ve třech rovinách – tematické, terminologické a metodologické. Profesor Bauman vnesl do současné sociologie některá netradiční a nekonvenční sociologická témata a zároveň nově interpretoval témata odborného diskursu, která byla dosud reflektována jen fragmentárně nebo sporadicky: například fenomén těla, tělesnosti, smrti, umírání, vztahu práce a konzumu, vnímání času, podmínky mobility současné pracovní síly apod. Mezi centrální témata jeho zájmu patří také negativní efekty krajní racionalizace moderních společností, jejich byrokratizace, analýza dopadů globalizačních procesů a s nimi souvisejících problémů mravní zodpovědnosti jednotlivců, institucí, včetně mediálních.

Laudatio zdůraznilo, že prof. Bauman „je považovaný za tvorca osobitého sociologického vyjadrovacieho štýlu: poučený

svetovou literatúrou píše štýlom, ktorý je na pomedzí akademického sociologického vyjadrovania a sociologickej eseje. Tým sa podľa významného českého sociológa Miloslava Petruška stáva „príťažlivý pre širokú verejnosť, súčasne však provokuje skostnatené myslenie intelektuálne pohodlných a morálne indiferentných akademikov“. Prostredníctvom nových pojmov a osobitého štýlu nezaujato, objektívne vykresľuje habit postmoderny, dotváraný defenzívou tradičnej roly štátu, zredukovanej iba na isté funkcie, zákon a poriadok či represiu. Problémy s identitou sú predmetom privatizácie, spotrebná kapacita a schopnosť megaspotreby vo všetkých oblastiach ľudskej činnosti sa stávajú kritériom príslušnosti k societe. Miera konzumu ako identifikačný kód, sa stáva znakom, túžbou, i výrazom sebarealizácie jednotlivcov. Bauman z tohto aspektu skúma tiež premeny postavenia intelektuálov v súdobých spoločnostiach, ako aj otázky podmienok zmien stratifikácie spoločnosti i vzťahov jednotlivých vrstiev k mocenským štruktúram.“

Je zcela nepochybné, že Zygmunt Bauman ovlivnil řadu českých a slovenských sociologů, studentů oboru na vysokých školách, sociologické, kulturologické a politologické reflexe problémů v časopisech, které se zabývají otázkami aktuálního stavu a vývoje dalšího směřování soudobého světa. Není náhodné, že prof. Bauman je stále jedním z nejvíce citovaných autorů i v oboru masmediálních studií, jeho vliv je jednoznačně patrný v analýzách vztahů mezi společností a mediálními institucemi, v pronikavých pohledech do kauzálních souvislostí kvality životního stylu, pocitů štěstí člověka postmoderní doby, statusu zážitkové a konzumní společnosti.

Je tedy jen vyjádřením a oceněním vědeckého přínosu této významné osobnosti, že Vědecká rada FMK UCM schválila návrh na udělení čestného titulu doctor honoris causa prof. Zygmuntovi Baumanovi za vědecké výsledky a rozvoj kritického myš-

lení v oblasti studia negativních jevů soudobých globalizovaných společností, pojmenování sociálních a masmediálních souvislostí ve vztahu k životním strategiím, morálce a osobní odpovědnosti jednotlivců

a za významný přínos v oblasti bádání ve vědeckých disciplínách sociologie a masmediálních studií v rámci slovenského, evropského i světového prostoru.

Dušan Pavlí